

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

75.0200.119.2022

Zarządzenie nr 20
Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego
z dnia 22 lutego 2023 roku

w sprawie: zasad realizacji polityki dostępności Uniwersytetu Jagiellońskiego wobec potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami

Na podstawie art. 23 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240) oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 82), a także mając na uwadze postanowienia Konwencji z dnia 13 grudnia 2006 r. o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169), zarządzam, co następuje:

§ 1

Postanowienia ogólne

Mając na celu realizację Strategii rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 roku, określa się zasady realizacji polityki dostępności Uniwersytetu Jagiellońskiego wobec potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.

§ 2

Definicje

Ilekcroć w niniejszym zarządzeniu jest mowa o:

- 1) bariery – należy przez to rozumieć przeszkodę lub ograniczenie architektoniczne, cyfrowe lub informacyjno-komunikacyjne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom z niepełnosprawnościami i osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- 2) dostępności – należy przez to rozumieć dostępność architektoniczną, cyfrową oraz informacyjno-komunikacyjną co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zwanej dalej „UZD”, będącą wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia;
- 3) osobie ze szczególnymi potrzebami – należy przez to rozumieć osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;

- 4) uniwersalnym projektowaniu – należy przez to rozumieć projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, aby były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza pomocy technicznej dla grup osób z konkretnymi niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne;
- 5) racjonalnym usprawnieniu – należy przez to rozumieć konieczne i odpowiednie zmiany i dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeżeli jest to potrzebne w sytuacji indywidualnej, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

§ 3

Cele polityki dostępności Uniwersytetu Jagiellońskiego

Celem polityki dostępności Uniwersytetu Jagiellońskiego wobec potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami, zwanej dalej „polityką dostępności UJ”, jest:

- 1) zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej na Uniwersytecie Jagiellońskim;
- 2) zapewnienie wsparcia edukacyjnego osobom z niepełnosprawnościami oraz osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 3) zapewnienie dostępności rekrutacji, kształcenia i prowadzenia badań naukowych;
- 4) zapewnienie możliwości pracy bez barier wszystkim osobom zatrudnionym na Uniwersytecie Jagiellońskim;
- 5) współpraca na poziomie lokalnym, krajowym oraz międzynarodowym w zakresie dostępności, zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności społecznej;
- 6) określenie transparentnych zasad wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami;
- 7) monitorowanie i ewaluacja stanu zapewniania dostępności na Uniwersytecie Jagiellońskim;
- 8) gromadzenie danych oraz prowadzenie analiz i badań nad dostępnością;
- 9) koordynowanie działań związanych z zapewnianiem dostępności;
- 10) gromadzenie wiedzy w dziedzinie zapewniania dostępności i jej upowszechnianie.

§ 4

Zasady zapewniania dostępności na Uniwersytecie Jagiellońskim

1. Za wdrażanie dostępności odpowiedzialna jest każda osoba zatrudniona na Uniwersytecie Jagiellońskim w zakresie powierzonych zadań.
2. Wszystkie jednostki organizacyjne UJ są zobowiązane do zapewniania dostępności osobom z niepełnosprawnościami i osobom ze szczególnymi potrzebami poprzez stosowanie projektowania uniwersalnego lub racjonalnych usprawnień.
3. Wszystkie jednostki organizacyjne UJ są zobowiązane do podejmowania działań mających na celu:
 - 1) uwzględnianie potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w planowanej i prowadzonej działalności;
 - 2) usuwanie barier oraz zapobieganie ich powstawaniu w obrębie prowadzonej działalności i powierzonych kompetencji.
4. W przypadku zlecenia lub powierzania, na podstawie umowy, realizacji zadań publicznych finansowanych z udziałem środków publicznych lub udzielania zamówień publicznych

podmiotom innym niż podmioty publiczne, każda jednostka organizacyjna UJ zobowiązana jest do określenia w treści umowy warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6 UZD.

5. W przypadku gdy jednostka organizacyjna UJ, w szczególności ze względów technicznych lub prawnych, nie może zapewnić dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie, o którym mowa w art. 6 pkt 1 i 3 UZD, zobowiązana jest do zapewnienia dostępu alternatywnego.
6. Wszystkie jednostki organizacyjne UJ są zobowiązane do zapewniania dostępności cyfrowej swoich stron internetowych i aplikacji mobilnych oraz tworzenia i aktualizowania deklaracji dostępności zgodnie z wymogami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, zwanej dalej „UDC”.

§ 5

Struktura zarządzania

1. Za realizację polityki dostępności UJ odpowiada prorektor wskazany przez Rektora UJ.
2. Polityka dostępności UJ jest realizowana za pośrednictwem Koordynatora do spraw dostępności oraz Centrum Dostępności UJ.
3. Koordynatora do spraw dostępności oraz dyrektora Centrum Dostępności UJ powołuje Rektor UJ na wniosek prorektora wskazanego przez Rektora UJ.
4. Rektor UJ może powołać zastępców dyrektora Centrum Dostępności UJ na wniosek dyrektora Centrum Dostępności UJ zaopiniowany przez prorektora wskazanego przez Rektora UJ.
5. W przypadku braku możliwości wypracowania wspólnego stanowiska w zakresie realizacji polityki dostępności UJ, w tym w szczególności w sprawach należących do kompetencji różnych jednostek organizacyjnych UJ, głos rozstrzygający przysługuje Koordynatorowi do spraw dostępności. Od rozstrzygnięcia Koordynatora do spraw dostępności przysługuje sprzeciw, który rozpatruje prorektor wskazany przez Rektora UJ. Do wniesienia sprzeciwu uprawniony jest podmiot zaangażowany w procedurę współdziałania w realizacji polityki dostępności UJ w sprawie, w której Koordynator do spraw dostępności wydał rozstrzygnięcie.

§ 6

Koordinator do spraw dostępności

1. Prorektor wskazany przez Rektora UJ zapewnia Koordynatorowi do spraw dostępności środki administracyjne i finansowe niezbędne do wykonywania zadań związanych z realizacją polityki dostępności UJ.
2. Do zadań Koordynatora do spraw dostępności należy w szczególności:
 - 1) podejmowanie działań o charakterze systemowym prowadzących do zwiększania dostępności UJ dla osób ze szczególnymi potrzebami;
 - 2) przyjmowanie informacji, wniosków i żądań osób indywidualnych w związku z regulacjami zawartymi w UZD;
 - 3) koordynowanie procesu opracowania standardów dostępności na Uniwersytecie Jagiellońskim;
 - 4) współdziałanie z wszystkimi jednostkami organizacyjnymi UJ, w tym w szczególności z Centrum Promocji i Komunikacji UJ, Centrum Wsparcia Dydaktyki, Centrum Spraw Osobowych, Działem ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania, Działem Inwestycji Budowlanych, Działem Remontów, Działem Współpracy Międzynarodowej, Działem

Zamówień Publicznych, Studenckim Ośrodkiem Wsparcia i Adaptacji, Jagiellońskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, w celu wdrażania standardów dostępności Uniwersytetu Jagiellońskiego;

- 5) raportowanie w zakresie zapewniania dostępności zgodnie z UDC we współpracy z Centrum Dostępności UJ, Centrum Informatyki oraz jednostkami organizacyjnymi podporządkowanymi Kanclerzowi UJ, w tym w szczególności z Centrum Promocji i Komunikacji UJ;
- 6) sprawowanie nadzoru nad działaniami Centrum Dostępności UJ oraz innych jednostek organizacyjnych UJ w zakresie wynikającym z UZD w celu prowadzenia spójnej i długofalowej polityki dostępności na Uniwersytecie Jagiellońskim, z uwzględnieniem postanowień zawartych w Strategii rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 roku;
- 7) koordynowanie pracy paneli eksperckich do realizacji zadań wynikających ze standardów dostępności UJ oraz w celu realizacji wymogów Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i krajowych ustaw w obszarze dostępności:
 - a) panelu eksperckiego ds. dostępności architektonicznej, do zadań którego należą w szczególności:
 - opracowanie standardów zapewniania dostępności architektonicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego,
 - opiniowanie warunków służących zapewnianiu dostępności architektonicznej,
 - opiniowanie przypadków zapewnienia dostępu alternatywnego lub braku dostępu,
 - monitorowanie stanu zapewniania dostępności architektonicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego,
 - zgłaszanie inicjatyw w zakresie zapewniania dostępności architektonicznej,
 - opracowanie opinii na potrzeby odpowiednich władz Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie dostępności architektonicznej,
 - b) panelu eksperckiego ds. dostępności cyfrowej, do zadań którego należą w szczególności:
 - opracowanie standardów dostępności cyfrowej Uniwersytetu Jagiellońskiego ze szczególnym uwzględnieniem dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych, zgodnie z UDC,
 - opiniowanie warunków służących zapewnianiu dostępności cyfrowej,
 - opiniowanie przypadków stosowania dostępu alternatywnego lub braku dostępu,
 - monitorowanie stanu zapewniania dostępności cyfrowej,
 - zgłaszanie inicjatyw w zakresie zapewniania dostępności cyfrowej,
 - opracowanie opinii na potrzeby odpowiednich władz Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie dostępności cyfrowej,
 - c) panelu eksperckiego ds. dostępności informacyjno-komunikacyjnej, do zadań którego należą w szczególności:
 - opracowanie standardów dostępności informacyjno-komunikacyjnej Uniwersytetu Jagiellońskiego,
 - opiniowanie warunków służących zapewnianiu dostępności informacyjno-komunikacyjnej,
 - opiniowanie przypadków stosowania dostępu alternatywnego lub braku dostępu,
 - monitorowanie stanu zapewniania dostępności informacyjno-komunikacyjnej,
 - zgłaszanie inicjatyw w zakresie zapewniania dostępności informacyjno-komunikacyjnej,
 - opracowanie opinii na potrzeby odpowiednich władz Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej,
 - d) panelu eksperckiego ds. procesów kształcenia i prowadzenia badań naukowych, do zadań którego należą w szczególności:
 - doradztwo odpowiednim władzom Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie dostępu do procesu kształcenia i prowadzenia badań naukowych,

- opracowanie i opiniowanie propozycji programów wsparcia i indywidualnych rozwiązań w zakresie wsparcia studiujących osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do kształcenia i prowadzenia badań naukowych,
 - rozpatrywanie indywidualnych wniosków i postulatów studiujących osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami,
- e) panelu eksperckiego ds. dostępności środowiska pracy, do zadań którego należą w szczególności:
- doradztwo odpowiednim władzom Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie dostosowania środowiska pracy dla osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami,
 - opracowanie i opiniowanie propozycji programów wsparcia i indywidualnych rozwiązań dla wszystkich osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami zatrudnionych na Uniwersytecie Jagiellońskim,
 - rozpatrywanie indywidualnych wniosków i postulatów wszystkich osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami zatrudnionych na Uniwersytecie Jagiellońskim,
- f) panelu eksperckiego ds. odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju, do zadań którego należą w szczególności:
- popularyzacja dostępności jako wartości społecznej, zgodnie z postanowieniami Strategii rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 roku,
 - upowszechnianie standardów dostępności UJ i wymiana doświadczeń w tym zakresie z innymi uczelniami oraz podmiotami publicznymi i prywatnymi,
 - tworzenie lokalnych, krajowych i międzynarodowych sieci współpracy w obszarze dostępności, zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności społecznej,
 - opracowywanie i analiza strategii dostępności, zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności społecznej;
- 8) uwzględnianie rezultatów pracy paneli eksperckich poprzez wprowadzanie niezbędnych korekt, w szczególności w procedurach, programach, sylabusach i umowach oraz wszędzie tam, gdzie dochodzi do dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami lub osób ze szczególnymi potrzebami albo gdzie w jakikolwiek sposób nieprzebrane jest powszechnie obowiązujące prawo dotyczące dostępności.
3. Koordynator do spraw dostępności ma prawo:
- 1) żądania udostępnienia danych niezbędnych do opracowania raportu o stanie zapewniania dostępności od wszystkich jednostek organizacyjnych UJ, w których kompetencjach leży gromadzenie danych niezbędnych do przygotowania raportu;
 - 2) powoływania paneli eksperckich i komisji do analizy konkretnego zagadnienia związanego z dostępnością;
 - 3) wszczynania postępowania wyjaśniającego w przypadku rozpoznania lub poinformowania Rektora UJ o nieprawidłowościach w zakresie zapewniania dostępności i wprowadzania zmian tam, gdzie one wystąpiły, zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem w zakresie dostępności;
 - 4) identyfikowania ryzyka niezapewnienia dostępności (przez działanie i zaniechanie);
 - 5) występowania do Rektora UJ z wnioskiem o podjęcie działań mających na celu zaprzestanie przez osoby wskazane przez Koordynatora do spraw dostępności naruszeń w zakresie zapewnienia dostępności lub pociągnięcia do odpowiedzialności osób dopuszczających się wskazanych naruszeń.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2023 roku.

Rektor

Prof. dr hab. Jacek Popiel

Dotyczy:

– wszystkie jednostki organizacyjne UJ (bez Collegium Medicum)